



За уредништво одговара А. Пајевић.

ГОДИНА ТРЕЋА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А БУКАЗЕМ.

У Н О В О М Е С А Д У
29. Фебруара 1880

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

Као што обично бива...
(Хумореска од К. Костића).

Он не беше као Адонис, а она далеко од Венере — па шта мислите да ли су се њи двоје волели? — О те још како је љубио Јоца Јуцу и Јуца Јоцу, шта више она је једном имала кијавицу, па ју је и он од ње из силне љубави добио — али то је тек почетак, то је тек мали доказ њивове велике љубави....

Они су били независни, ништа им није стајало на путу да буду најсретнији овог света, она да му пружи своју нежну руку и он да је још нежније прями и пред олтар одведе — па ипак се нису узимали.

Да није можда Јоца варао Јуцу, или је Јуца варала Јоцу? — Ко је могао и мислити код тако силне љубави још и на превару! Па што се нису узели онда? За то што Јоца није хтео да унесрећи Јуцу, а Јуца није могла да упропасти Јоцу — тако су бар они говорили — у истини било је пак то: што је Јоца још био пунонадеждни (али још не пуноплатежни) практикант са 3½ дуката плате, а Јуца имала мајку са 4 дуката пензије, па ако Јоца узме Јуцу к себи онда ни леба им неће бити доста, а ако Јуца узме Јоцу к мајци неће моћи ни кирију плаћати — дакле несретна љубав.

Јоца доносио Јуци разне књиге — Јуца чита и приповеда Јоци шта је читала. Баш сад је нешто читала, и брише сузе својом подераном кецељом, кад ето ти Јоце.

— Душо Јуцо, ти сузе рониш, ништа не говориш.

— Ох! та погледај Јоцо, шта сам читала? Замисли он сирома момак код њезина богата оца, он је љуби изнад свега а и она њега, али тај проклети отац неда па неда, она плаче, он плаче али све не

помаже, отац га отера из куће но он јој се завери да ће остати веран.... Прошла недеља дана, прошла и друга, још се нису ни видели а камо ли проговорили, једва треће недеље он се украде некако у кућу и довуче до њене собе, нађе њу саму, сад су прво плакали, па јој онда он предложи да од оца одбегну, она плаче и каже да ће све учинити али да не може оца оставити, пре ће умрети. „А ти умри“ викне он и пружи јој неко стакоце, она узме стакоце, погледа га још једаред па га онда до половине искапи а половину пружи њему, а он? — кукавица побегао је, у место да се је и он отровао, па зар да не плачем над судбом оваке своје несретне сестре — ах ко зна — дода Јуца бришући сузе — можда и мене иста судбина чека.

— Не, не душо Јуцо — ја нисам такав, а да те уверим ја ћу се пред тобом отровати, викну Јоца у заносу.

— Не душо Јоцо, недам ја, нећеш ти сам, онда ћу и ја с тобом.

— Доиста Јуцо, шта нам друго и преостаје, кад ти министри и председници касације и апелације онако полако и ретко умиру, не можеш их дочекати, заузели сва места па их држе, као да су их купили, а ти Јоцо чекај, говори Јоца у себи да га је могао чак комшија чути а камо ли Јуца у соби.

— Да, да Јоцо, имаш право, ко зна могла би ја још седе плести, ох то само неће бити.... пре ћу умрети.

— Па оћеш да мреш? пита Јоца.

— Пре и то, него довека овако.

— Е онда буди спремна.... рече и изађе из собе и оде некуд.

* * *

Прошао један дан и прошао други и дошао трећи и они се још нису ни видели а камо ли рече

прозборили. Јуца се топи у сузама, суза јој сузу не-стиже, неможе мајка да је утеши.

Већ се сумрачило.... мајка баш оде некуд, кад ето ти Јоце. Јуца му полети хитно на сусрет, но он је дочека сасвим хладно и озбиљно, па јој само рече да седне, а он пође замишљено по соби ходати. Јуца се уплашила не зна шта ће да мисли, најзад ће Јоца почети.

— Јуцо душо, ти знаш да смо нас двоје несретни.

— Те још како несретни, вели Јуца кроз плач.

— Изгледа нема да ће скоро боље бити, а овако се више не да живети.

— Имаш право Јоцо....

— Дошло је време да се мре....

— Шта-а-а, повика Јуца упропашћена.

— Да Јуцо душо, сама си прошли пут рекла, да је боље и умрети него ли овако до века, па за то — и сада извуче из џепа једно стакоце са неком зеленкастом течношћу напуњено — ово овди биће доста да целој беди учини крај.

— Шта наопако Јоцо, на шта смишљаш, да од бога знадеш, запита Јуца дркћућим гласом.

— Чуј ме Јуцо: Ја више не могу овако, сва ова три дана тумарао сам док нисам од једног мог другара, који је апотекар постао, ово стакоце добио, пошто сам му целу ствар испричао, он ми је онда одобрио намеру и дао ми ово стакоце, рекав ни да ће ово за двоје бити доста, па сад Јуцо, ако си ме икад љубила а ти покажи делом, умри самном, па ћемо на оном свету бити здружени, тамо где нема сиротиње ни министара....

— Али Јоцо, боже мој! ја се бојим, знаш како је онај, и једва промумља кроз зубе — ону преварио.

— Ти дакле сумњаш? — ево ти доказа — и он наже стакло и испразни га до половине — а сада слеђуј моме примеру, рече он пружајући јој стакло.

— Али Јоцо, шта учини, ја, ја, ја неби рада умрети промуца Јуца да се је једва могло чути.

— Невернице!.... дрекну Јоца, али даље није могао, јер уста му се одједаред напунише... он се окрете на страну, а Јуца брзо истрча и донесе лавор те га метну пред Јоцу, он поче грцати.... У то доба уђе и мати у собу, па кад виде Јоцу у онаковом стању а она викну:

— Срам вас било, ту сте дошли после три дана пијанчења, да се овде истрезните.

— Те речи тргоше Јоцу из заноса, он прикупи сву снагу, метну руку на уста, зграби шешир и појури из собе. Кад је био на улици чисто му одлану, само су му усту била нешто горка и глава јоште тешка од силног повраћања.

Онај враг друг му, знајући Јоцу какви је, дао му је у место отрова, водицу за повраћање — а каква су слеђства била видели смо, још имамо да додамо: да Јоца од то доба није питао више за Јуцу, ни Јуца за Јоцу — као што то обично бива.

Б у к в и ц е.

Е.

Ева. — Да је знала играти „фрише фире“ забавила би се, па не би шалабазала и тумарала по рају, те наишла на ону дереу јабуку, због које морамо сад да „у зноју лица свог“ (н. пр. кад на балу играмо) наш век проводимо.

Епископ. — Лепа титула, али „администратор патријаршије“ је још лепша. Народ зове епископе — владикама, али и влада их често зове.

Екзекуција. — Страна реч, ал' се већ јако увукла у наш народ.

Европа. — Кад са глобуса избришеш Азију, Африку, Америку, Мађарску и Аустралију, онда оно што је остало зове се Европа.

Ексер. — Кад је од дрвета зове се клин, а кад је од врбе, онда се можеш поуздано на њега ослонити.

Еленер. — Као мађарска реч значи „контролор“, а као лист — не значи ништа.

Евала! — То би био згодан узклик, кад би који наш богаташ поклони на народно позориште 100.000 фор., а сиротињи на дрва само онолико, колико изда преко године на шампањер.

Енглези. — То су они људи, који су тако флегматични, да ни мало не маре и не љуте се, кад хрватски младенци лупају Мишкатовићу прозоре; кад новосадске слушкиње просипају помије на сокак; кад се с—ки учитељи картају на велике новце; кад онај јазачки калуђер даје свој веш код куће — и то сваки дан — прати; кад се новосадски мађарски професори у „касини“ са Немцима свађају; кад се тителска бургер-калина претвори променом председништва у бургер-па онда у биргер-касину и т. д.

Аб

Како су винанци насели.

Прока Шврљало је к'о човек радо мало трговао с дуваном. Али је и он једанпут долијао. Ухвати га два винанца баш кад је носио пуне саонице вутошка дувана. Винанци метну таки на саонице своје плетено седиште, седоше на саонице и заповедише Проки да тера у варош, где ће му кајише дерати. Прока опсује у себи, што се већ обично у таквим приликама псује, пак онда седе, ошине коње и пође у варош „јако овча на заколеније“. Путем је само ћутао и штудирао.

Ишли су тако и ишли, кад путем дођу до некаквога бунара. Ту замоли господу винанце да му допусте да коње напоји, па ће онда даље возити. Кад му ови допустише, притера Прока кола баш нуз ђерам и то тако, да је стражњи део од саоница, на којима — нузгред буди речено — није било шарага, окренут био валову.

Господа винанци су мирно седели на својем седишту. Прока испрегне коње и одведе их валову. Ту скине с једнога коња улар и веже (да винанци не виде) један крај од улара за ђермац, а други за седиште, на којем су винанци седели и чекали да

се даље крену, а у себи већ есапили, колику ће гр-
дну провизију добити од узашћеног дувана.

Кад је Прока коње напојио а он их опет упре-
гне, седе на своје кочијашко место, повиче на коње
и ошине их; ови загребоше а седиште, што је било
привезано уларом за ђермац испале с господом ви-
нанцима заједно из кола и док су се ови превртали
по снегу и извлачили из бунде, дотле је Прока са
своји коли био већ толико умакао, да винанцима ни-
шта није остало, него псовати оно исто, што је Прока
псовао кад се пењао на кола.

Шта је „беда“ ?

У 5. броју на страни 38. стои, да онај упада
у „беду“ који се ожени, — ја као женскиња, не-
могох пропустити, а да се против тога неоградим,
и г. уредника замолим, да упути „Секунда“ нека
се у будуће поправи, и нас неправу, да смо нашим
мужевима „беде“ — кад ево шта је управо беда:

Турци, као Турци, научили харачлити и робити
срп. народ у Босни, пак једном измисле, да свој за-
нат на овај начин обаве: — узму јарца и метну му
чалму на главу, пак тако у најближе село дођу, овде
искупе кметове, и показавши им са чалмом окићеног
јарца, запитају; ко је ово? најстарији кмет, на то ће
одговорити: честите аге, ја видим пред нама ство-
рење које има рогове и браду, и то зовемо: јарац;
Ха проклети ђаури, — повикаше Турци, ви дакле
оне који носе чалму називате јарцем, тако дакле ми,
ваши господари, — вама смо јарци, ако за то и то
време неплатите толико глобе, ми ћемо вам село за-
палити; — шта је било друго радити, већ порез
учинити, покупити, и Турке намирити, који се потом
подигну, и у друго село оду.

У ово село већ је приспео глас шта су Турци
у пређашњем селу радили, зато од искупљени кметова
најстарији изађе, и на турско питање одговори: да
створење које пред њим стои, носи чалму као и сви
Турци, мора дакле да је Турчин; — Ха погани
ви ђаури, јарца зовете да је Турчин, и нас ваше го-
сподаре са јарцем сравњивате, зато ће те двогубу
глобу платити, и тако овде узму двапут толико, колко
су од првих сељака.

Док су Турци у треће село стигли, донде је и
овамо глас дошао, како су први и други сељани про-
шли; — зато Турци сад наиђу на мутаве и неме
поглаваре, кои нехтедоше на никаква турска питања
одговарати, ове Турци с троструким порезом оглобе,
што се показали тврдоглави и непослушни своим го-
сподарима!

И четврто село извештено, како су пређашња
сва три прошла, кад су и овоме Турци дошли, и
кметове искупили, један кмет прими на себе, да ће
се он са Турцима удесити и погодити, — и одма
приступи Турцима и дубоко поклонивши се запита
их: Честите аге и светли наши господари, шта за-
хтевате ви од нас ваше покорне раје? — кмете, ми
хоћемо маленост, — да нам кажете: ко је ово? по-
казивајући на јарца.

Лукави кмет, избечи очи на јарца, пак стане га

обилазити, непрестано говорећи, — као бајаги за себе,
али тако гласно, да га могаше и Турци чути: има
чалму — ал има рогове и браду; — — затим опет,
има чалму, — ал има рогове и браду; — и то не-
престано шестарећи око јарца читавао је кмет, док
напоследак и Турке стрпљење не остави, и један од
њих не повика, ђаурека рајо, говори већ једном,
шта је или Турчин, ил је јарац?

Сад се привидним страхом опет почеше пред Тур-
цима, и промишљателно одговори кмет старац: Пра-
ведне и честите наше Аге и Спаије, ово овде, —
показивајући на упараћеног јарца, — нит' је Тур-
чин, нит' је јарац, — већ „Беда“!

Овај одговор тако посрами Турке, да с места
пусте јарца, и разиђу се.

Г. Секунд, можда је хтео рећи, да смо ми жене,
„беде код шокаца“, — јер док нисмо ни чије, за
што нас називате и певате анђелима; — а кад сте-
чемо мужа, онда велите, да смо „беда.“

— Узмите пример од Немаца — а особито од
Енглеза, над којима жене владају, и опет иде им
бољи напредак него што је у нас. —

Ал жена треба да остане у свом оквиру и да
је неограничени диктатор у својој кући, а у спољ-
ним делима, благи саветник своје мужу.

Правда.

(Будите уверени да ни сам г. Секунд није у истини
женски непријатељ. Was sich liebt das neckt sich. У оста-
лом ми волемо и адвокате, па их опет који пут мало дир-
немо, тако исто волемо и докторе, бирташе, екукаторе, по-
лицују, калуђере и т. д. па се ипак који пут с њима на-
шалимо.

Уред).

Важно за свакога.

Један Шваба препоручује у новинама најновија
огњишта за штедњу — српски речено „шпархерде“,
— које је он сам изумео, и с којима се може нај-
више дрва да уштеди, само је услов, да се „шпар-
херди“ морају угљеном ложити.

Нови Жил Верне.

Један нови Жил Верне пише и скорим ће
у штампу дати ова своја нова дела:

**Путовање од Кикинде до Вапахиде за 80
дана,** (због дубоког блата)

Шест недеља у аришту (из живота једног
уредника).

Путовање у средину хрватског глобуса
(од бундеве).

Пливајућа варош (Сегедин).

**Доктор Оке и Мишка Товић и његова
посла.**

20.000 миља испод мора (наћи ћеш српску
слогу).

Царев гласник (што је ишао у Цариград да
јави резултат битке на Вучјем долу).

80.000 српских претплатнива (Слика, ал'
није из живота).

Српска жељезница (метафизички проблем).

(Наставиће се).



Ћира. Је си ли видео Спира, Милетића, од како је дошао из Ваца после три године затвора?
Спира. Јесам, седа му је коса до те треће године спустила се до рамена.

Ћира. Добро само кад није до пете.
Спира. Да, да, до пете године, је л?

У Ш Т И П Ц И.

△ — Некакав Карло Рус оглашује у новинама неко „најбоље средство за чување коже.“ ово средство, што га Рус препоручује, добро би било да набаве сви они који хоће с Русом да имају посла, јер они ваља добро да чувају кожу.

§. — Зима је прошла, лед је отишао, али се европско небо мути и дува неки северни ветар, тако да нам је сад тек чисто зима.

□. — Нихилисте у Русији веле, да ће прелити сва штампаћа слова у танад. Мора бити да и они имају мало претплатника на своје списе, кад им не требају штампаћа слова.

+ Један Србин пошље у Будапешти своме сину ђаку један сандук кошуља и другог перива, те на адреси назначи да је рубље. Чиновници не знајући ћирилицу питају Ацу Зуба шта је назначено да је у сандуку. Он им растумачи да су (руске) рубље. Таки отворе сандук и виде — да не звечи.

†. — У Бечу је ухапшен неки нихилиста **Кртински**, који је рио као **кртина**.

Једна се новосадска госпа извињава, што је своју кћер дала код мађарских калуђерица у школу тиме, што вели да је то због језика учинила. Молимо да нам разјасни због чијег језика, мађарског или оног, који српску вишу девојачку школу оцрњује?

? — Даклем суд је београдски уништио тестаменат пок. Коларца који је оставио 60.000 дуката, да се подигне универзитет, те сад тај новац добива г. Мита Нешић, професор на великој школи. Е па и сам пок. Коларац је наменио тај новац — бар највећи део — професорима универзитета!

У новом мађарским буквару, што га мађарска деца уче у школама, има под ц (sz) и овај леп пример: рац (rácz). У другом умноженом издању овога буквара ваљда ће бити и „вадрац“.

Мој живот и моја љубав.

Да вам нешто приповедим — а приповедаћу вам мој живот — и моју љубав донекле.

Ја сам се родио у Б у. Родио сам се на суву, зато и данас ваљда пливати не знам — да, кажу да сам сз родио 18. баш у петак око 12 сати ноћи, онда кад виле и вештице по селу иду. Дође и час да ме крсте, изродила се читава дебата — око мог имена, једни хтедоше да се зovem Амвросије други Вратоломија, трећи Јеврем — Нестор. Мој отац као да је био најконзеквентнији, та манте се рече имена, он се родио у петак, дан му је сам донео име, па нека буде Петко. Мати моја није хтела, а отац рече након, па надените ма какво; но дете неће имати среће, прво што се родио у петак, а друго око 12 сати ноћу. Напослетку се сложи и надену ми име Секула.

Био сам од две године дана, кад ми помреше родитељи, ја останем сам саморан, под туторством мог ујака, ког су звали Баћом. Тај Баћа ме је прилично држао, приповедао ми је много што шта; што се пак мене тиче, рече ми једном да сам као мало дете — био тако леп, да је моја мати самном другу децу плашила. Тако леп сам и одрастао.

У школу сам ишао редовно, птицу сам учио седам година, а учитељ би увек говорио; ово ми је први ђак. Игра ми је била као и у друге деце, али осим свега — највећма сам волео седети у јендеку и пецати жабце, та био сам први пецарош. . . . У јелу сам био врло умерен, и нисам јео као друга деца сваки час, не, ја сам вам редовно само шест пута јео. Вина нисам пио; ал ракију сам љуто гулио. Мој Баћа имао је једну тиквицу од сатљика — из ње би обично ракију пио. Једно после подне, оде баћа на посао, ја се дочепам тиквице — и испијем до дна; на себи нисам никакве промене опазио, само што нисам могао на ногама стојати; а ја сам онда лепо седео. Кад баћа дође кући, натегне

онако жељан мало ракијице да гуцне, он гуц, а тиква муц.

Ао деране сто ти гајтана кад си испио сатљик ракије.

Нисам баћа, тако ми сунца.

Па да ди је ракија?

Е ди је рекнем ја, од јутрос би се у тиквицу упила и холба ракије а не сатљик.

Баћа је тражио у мојим сузама сатисфакцију шта је самном било, можете мислити.

Било је па и прошло, ја сам свршио и штицу и буквар, и часловац — и псалтир; кад сам изишао из школе, било ми је које какви 17 година. Е сад баћа оће да идем у калуђере; а ја нипошто, заплашио ме је калуђерима још кад сам мали био, — кад је хтео на што да ме приволе што ја неби хтео — он је сасвим лаконски рекао, даћу ја тебе сутра у калуђере — а ја онда на све готов, а кад сам још чуо да се калуђери несмеду женити; јао моја мајко, пре би замутио Дунав, та ја сам увек волио гледати кад се младенци венчавају.

Мој баћа кад виде да ја никако нећу у калуђере, рече ми да бирам занат какав ја најволијем. — Јести и пити — рекох; баћа лати неко дрвце отприлике дугачко као 1 метар, а дебело као обичан палац, устане па ме озбиљски упита, да бирам занат. —

Ја оћу да будем салер.

А то нећеш рече баћа — тај се учи натрашке.

Е па онда ћу берберски.

Да — па кад доћеш, да ме обријеш — какве си памети, могао би ме и заклати — бирај други.

Ковачки, рекнем ја.

Хм — могао би ми кола оковати, а могао би ми кад би ти придржавао точак — да шину набијаш, оним тешким чекићем расмрскати руку — бирај други.

Ја други нећу.

Шта нећу! баћа пође мени — ја недам опет себи — наједаред нам се некако руке, у косу умешају — мој баћа запне о ногу нашег креветца — те падне ја добијем маха — и сретно умакнем. Ја сам се брзо одлучио куда ћу и око подне био сам већ у Карловци. У џепу нисам имао ни грошића, аљинице су онако приличне; само што су се рукави од капута рђаво на концима држали, џепови су били одваљени, а леђа само мало подерана, на пруслуку нисам имао леђа, дугмета није било ниједнога — био је пруслук само ворме ради; у панталона била су ми оба колена лепо закрпљена само ногавице доле беху распаране, у једне ципеле није било штикле, а у друге је фалио ђон, иначе је све усвомере дубило.

Ја сам од нашег попе слушао да у Карловци има — професора; то су као код нас учитељи; те прве тренутке кад сам ушао у Карловце нећу вам описивати — упитам једног човека знали он ди седи какав професор — и он ме упути у једну лепу кућу. Уђем унутра и затечем професора за својим асталом де пише; ја му кажем да сам дошао — да идем у школу — ал сам сиром па немам нигде ништа — и нигде никога. — Тај професор — био вам је врло добра душа. — То је лепо рекне ми. Ево

ту преко пута живи једна баба, са својом ћерком ја ћу за тебе плаћати и кост и квартир, а ти ћеш долазити да ми чистиш собу и ципеле.

(Оћу господине рекнем ја, та код мог баће ја сам чистио и мазао — и чизме и опанке — и шталу и авлију, па ми није никад замерио, Ја одмах одем са мојим меценом код бабе; погодба је била брзо углављена, с тим да код бабе ложим фуруну — и с чесме да носим воде, пристао сам на све у школу сам ишао редовно — учио сам добро, првог месеца, прва класа што сам је добио, била је секунда, сви моји другови — који еминенцију који приму, ал секунде нико до Секуле, одем моме мецену — и пофалим му се, а он ме разрогаченим очима погледа — па рече: „Еј мој Секула, та ти си најгори ђак — и објасни ми значај те красне класе. Наопако Господине! Тако је рече, него се мораш још боље трудити — ех та бубао сам боље него морски тамбур на севастопољској битци, и на моју велику радост никад више нисам био њоме награђен. —

Клонио сам се свега и свачега — о вакацији сам увек тамо био. За баћу нит сам ја питао, нит ме је он тражио. Ја и фрајла Мила, гледали смо се што но реч, ко зора и дан — био сам у четвртој школи кад се деси самном нека промена — шта мислите. Ја сам се заљубио у фрајла Милу тај дан било ми је исто тако, као у Б у код баће, кад сам оно сатљик ракије испио — нисам могао стајати морао сам седети. Само једно беше што ми је мутило моје светле дане: кад год би запитао фрајла Милу — дали и она мене љуби — она се само насмешила, оборила би главу доле, па би ћутала, а питао би је обично кад сам ложио у фуруну, јер сам био сигуран да јој мати онда из собе неће изаћи. Друго ме је болело, што се ту неки стражмештар врзао око моје богиње. — Кад год смо се нас двојица среди увек би се преко погледали, па би ћутећи један поред другог прошли.

Биле су фашање. Код моје фрајле биће бал, има и мојих другова, ту је и мој соперник. Беше већ прилично мрачно кад се друштво искупило тај дан биле су на мени беле чакшире што ми је мој меценат поклонио, бео прслук а црн фрак — тај фрак купио сам од једног тандлера за 86 кр. толико новаца, никад дотле мог века нисам у џепу имао.

Моја газдарица ме лепо замоли, да упалим лампу па да унесем унутра, био сам вам чудо услужан, очистим цилиндер, упалим лампу; и унесем у собу, кад ступих у собу видим мог соперника, како је својом безобразном руком обвио вити стас моје љубезне. У мени крв узавре. Био сам као у несвести, које од љубоморе, које од стра и јада — испустим лампу — тако, да је на сто комада пренула, петролеум се запали, и увати прво крај од кабата мог соперника који је за врати висео; друштво у врисак, сваки се бојао да му што не изгоре; а мени ни бригеша — мени нема шта изгорети, мало ме је зној пробио, и то је било све, угасе ватру, собу окаде, изветре, упали се друга лампа — а у друштво дође опет ред.

После тог пораза одем мало на поље да се про-

одам; да убришем зној који ми је с чела капао, а наш белов, који ме нигда није видео овако лепо обучена, сигурно је мислио да је какав вампир, устреми се на мене, ја да му се уклоним, незгодно се потакнем, те паднем на избачену комину, што је наша газдарица пекла ракију. Еј муке моје, еј моје беле чакшире, тек што их угледа, а оне се покондириле, као да им је неправдо било, што их је мој професор из свог ормана уклонио. Шта ћу да радим, уђем у кујну — и фала богу — није се ништа на њима ни примечавало. Уђем у собу, друштво кад ме спази — прену у смеј, дошао сам у забуну; помислим шта се смеју, моје чакшире не бежу тако убрљане, нису биле баш за такав смеј, у тај пар био сам пред огледалом — еј наопако изгледао сам као црнац, извадим брзо мараму из џепа да се убришем, опет малер, то не беше марама, него она масна крпа, којом сам две године дана чистио цилиндер на лампи, загонетку сам брзо решио; јурнем напоље из собе, знам шта сам радио, та ја сам у мраку спопао мешто мараме ту крпу да убришем зној, онако зловољан, бацити ту крпетину за банак, а она проклета упаде у шершењу де су се крофне пекле, маст прену и запали се, моја газдарица у врисак — а ја беж у моју собу, јурнем на кревет — он се провали, а ја се тако незгодно углавим, да се нисам могао маћи. — Помагајте, помагајте — друштво је међутим ватру уталожило, моји другови — долете на моју вику — извуку ме из кревета — али на моју велику жалост — чакшире ми бежу попуцале. Е Секула, помислих — нећеш више видети бала — међутим је и газдарица дошла и прочитала ми поштену лекцију. Шта ћу сад, узем иглу и конца, зашијем моје чакшире, таман да свршим игла ми се пребије, врх отскочи те ми се у сред носа забодје, истрипио сам и то чудо, и у тој муци заборавио сам на грдан чир с десне стране ребара, и на љути жуљ, на малом прсту десне ноге, који је красно каткад свом ногам доминирао тако, да су ми светлаци испред очију севали, особито кад је било облачно време. Игла је за собом оставила траг, отскочила поштена чврљуга на носу, то ме није женирало, и ја се опет вратим у друштво. Дође време и вечери, — ваљда ће се и ситуација мојих малера окренути — друштво поседа за вечеру, ја сам седео, дабогме, до једне госпођице која се звала Јулка. Донесе се паприкаш, ја пружим руку, узем чинију, мој друг преко пута, тргне ме нешто, шта је? учитам га, ал онда уједно смотрим, да сам рукав мог фрака замочио у паприкаш. Само сам уздануо; чинија је била пусто вреда, моја г. Јулка бирала је тамо васдан делиће, док сам трпио трпио, те да метнем чинију на стол, онако вреда измаче ми се из шака, те г. Јулки истресем паприкаш у крило беле аљине, сад можеш бирати делове, помислим; г. Јулка врисну, а друштво у смеј. Ја сам се извињавао г. Јулки. Моја газдарица ме врло опорно упита дал сам чинију разбио — нисам — одговорим, брзо се сагнем под стол, у оној хитњи грунем сироту чинију о клупу на којој сам седео, и чинија се разби. Добио сам

опет лекцију пред целим друштвом, у мени је сва крв врела, шта сам ја, помислим, згрешио богу да ме тако љуто казни.

Вечера је свршена, нисам био ни гладан, запалисмо цигаре, ћеретасмо, ја сам вам се унтерхолтово по вечери са г. Анком; била је кокета, а ја нисам био баш вешт курмакер, хтедох повући који дим из моје цигаре, почнем пушити, ал моја цигара дође љута као жеравица, опечем страшно језик. У дивану сам заборавио како сам окренуо цигару, те метнем ватру у уста. Моја фрајла кад то виде прену у смеј, па међ своје друге, ја црвен ко куван рак, на носу чврљуга, на језику меур, с десне стране чир а на малом прсту жуљ, мислим да нисам био у напиту стању, то је за мој организам био casus belli. Само да тај status quo неће своје операције дуго стварати. Али то је зато било помислим што сам се у петак родио.

Почело се и играти, баш трамблан, ону игру што ја највећма водем (ваљда зато што сам само то знао, а друго ни запети).

Мој друг рече ми да не играм, али ја оћу. Играо сам ја лепо, добро је ишло, вала Богу помислим, ал она ми се уватио мрак на очи кад сам видео мог соперника, како се у игри башкари са мојом презаљубљеном, заукао се као помаман, у томе свом заукању, лупи ме својим лактом у сред чира штогод је ваљда могао, а ногом ми стаде на жуљ, е тај трен никад заборавити нећу, вриснем, паднем, испустим и цигару из зуба, ал некако повучем и моју тендерку, те и она гру самном заједно, лупи главом о патос, те разбије нос, крв је лопила, друштво се скупи око ње, а ја се једва одвучем у моју собу, наместим моји мало аљиница на земљу и сретно заспим. Кад сам био у најтврђем сну, пробуди ме страшна вика, ја скочим обучем врак, па хајд тамо, ватра! шта је, помислим, саме ватре, моја љубезна фрајла Мила, упалила се о цигару, што сам ју испустио приликом мога пада. Кад ме смотри мој соперник, стане пред мене, пошто је угасио ватру, те ми стане читати буквицу, ја сам био страшно разјеђен, да сам имао само рукавице, бацно би му обадве, ал овако морао сам то издржати. Врнем се у моју собу, заспим, пробудило ме је гимназијско звонце.

Прошла ноћ још је лебдела испред моји очију. Устанем, обучем се, наједаред уђе газдарица и фрајла Мила, и почеше ми читати добро јутро.

Ево вам ваше песме и ваша љубавна писма на траг, рече фрајла Мила, с тако невичним људма нема од моје љубави ништа, ја вас шта више мрзим, а нисам вас никад ни водела, откажу ми и кост и квартир, а ја сам кукавац дрхтао као прут, чинило ми се, да сам на белом лебу.

Одем код мецена, приповедем му од аље до омеге, он се тако смејао, да је добио штучање, нађем други квартир, а кост сам добио у благодјејанију.

Од то доба нигда више да се заљубим, кад год би се загледао у какву женску особу, увек би ми на памет пали они фашански малери, и она вратоламијска ноћ. — Будите задовољни... ако оћете.

Секунд.

Добро је њему и тамо.

Ишао некуд Чивутин на својим колима, сам је био сам је и кочијашио. На путу дође до једног бунара и хтеде да напоји коње. Опази то неки лопов те се дошуња до бунара. Чива је био слаб, те немогаше да извуче воде из бунара. Лопов се понуди да му помогне, те рече Чиви: „Ево ја ћу ти извући воде; али је тешко напоље извлачити јер нема претеге на ђерму, него седи ти одостраг на крај ђерма, па ће онда лако ићи.“ Чива узјаше на ђерам да буде претеге, а лопов увуче кабо у бунар, те наравно Чива оде у вис јашући на крај ђерма. Лопов напуни каб'о водом, али место да сад извуче каб'о а он хуља седе на кола, па ошину коње: „Хеј, виче Чива од горе, спуштај ме доле!“ — „Добро ти ту седиш!“ одговори лопов и одјури да се све прашило за њим.

П а б и р ц и.

1.

После школе испунила се деца да се играју. Премишљаху шта ће ду, кад један дечко се досети и предложи: „Знате шта да се сыграмо, хајде да се сыграмо банке“. Друга деца одобре, а предлагач стаде улоге делити, једном детету рече: „ја ћу те наговорити да твој накит у сребро променеш, а ти ћеш то урадити, па за тим ћеш опет ти“ окрене се другом дечку „с' новцем побећи“ затим опет првом „а усљед тог ћеш се ти убити“. Тако подели све улоге, само на једно дете заборави „А шта ћу ја бити? зашта овај“

„А ти! та ти си здраво глуп одговори вођа“ да се с' нама играш — ал опет, ти можеш бити акционар! —

2.

Но јес' чуо Пајо, то је дивна мајска киша! Та све ће на један пут из земље изнићи!“.

„Ист, ћути молим те! То би ми било врло жао! јер би напоследку ваљда још и моје три жене из земље опет поново на свет дошле!“

3.

„Али за Бога Мило, ко би још својој тетки казано да је глупа? Иди одма к' њој и реци, да ти је жао што си то казао!“

Мила оде к' тетки и рече:

„Тетка, мени је жао, што си ти глупа!“

4.

Кауниц предаде једном цару Јосифу II нов закони на преглед. Цар беше са истим веома незадовољан и напише на свршетку са крупним словма. „Кауниц је један магарац. Јосиф II. Дође затим Кауниц унутра по царев одговор: Јосиф му пружи хартију и рече:

„Стармали“ излази 10. 20 и последњег у сваком месецу. Годишња цена 4 ф. погодишња 2 ф. на 3 месеца 1 фор. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

„Ово је моје мњење о томе; читајте сами.“

Кауниц се устезаше и рече цару да се боји да неће са отим цара увредити. Цар запита шта он са отим мисли. Кауниц се поклони и рече:

„Го је велика почаст за мене,“ и прочита гласно „Кауниц је један магарац, Јосиф други“.

Б р з а с н а х а.

Отац Соврен је једва чекао, да ожени сина Добрена, да му снаха одмене жену Макру. Доиста је нашао одмену, јер се дуго са снахом овако хвалио:

— Ја трчим па заповедам, а она седи на слуша.

М.

Најновије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

Животи и дела врених Срба књига I. Млађи нараштај од 1853. до 1879. од различних писаца. Скупио и приредио, местимице допунио и прерадио Драгутин Посниковић. Свеска I. Београд штампарија штампарских раденика 1880. Цена свесци 60 пара дин. Друга свеска ове књиге изаћи ће најдаље за 15 дана, а исто тако и остале свеске излазиће сваки 15 дана.

Одговори Администрације.

Г. Андр. Мил. Крагујевац. Неможемо вашој жељи за доста учинити. Изволите послати пуну претплату књижици В. Валожића у Београд.

Г. Т. Црногор. Пожаревац. Хвала на редољубној вашој изјави и подпори, која се врло ретко данас налази.

Г. С. П. Београд. Претплатити се можете код тамошње књижаре В. Валожића. Не можемо лист давати у пола цене.

ШКОЛСКЕ ТИСКАРИЈЕ

израђене према наредбама вис. шк. савета

1. Главни школски записник у тврдом повецу за 480 ученика	— — — —	3 ф. 20
то исто за 960 ученика	— — — —	5 ф. 50
2. „ „ „ 1920	— — — —	9 ф. —
Школски дневник, 24 табака	— — — —	90
„ „ „ 1 табак	— — — —	5
3. Белешке при држаном школ. испиту, табак	— — — —	3
4. Школске сведоџбе на финој хартији	— — — —	2
5. Изкази о стању школа:		
I. Број домова, душа и т. д. табак	— — — —	3
II. Школске куће, намештаји итд. „	— — — —	3
III. Учитељи, катихете, управ. „	— — — —	3
IV. О успеху у школи „	— — — —	3
V. О радњи учит. и надзорника „	— — — —	3

Штампарија А. Пајевића у Новоме Саду.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шиље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.



ПОКЛАЊАМО



ДВЕ КЊИГЕ У ВРЕДНОСТИ ФОР 1.80 НОВ.

које износе 35 штампаних табака,

најновије у нас дело, и у светској књижевности припознати роман чувеног француског писца Јулија Верна:

ЦАРЕВ ГЛАСНИК.

Роман се овај препоручује како својом забавном страном, тако још већма својим садржајем, који се српске читалачке публике тиче, што јој приказује народ и крај један сабратског великог руског царства.

И то поклањамо сваком купцу,



КО КУПИ ЗА 6 ФОР. А. ВРЕД.



КЊИГА ОД НАШЕГА ИЗДАЊА

ево ових по реду назначених и побележених:

ЗАБАВНЕ КЊИГЕ.

Мала грофица написао Октав Феље, с француског А. Хаџић . . .	40
Фауст, написао И. Тургењев, с руског превео А. Хаџић . . .	30
Срећа у браку, написао Л. Н. Толстој, с руског С. Петровић . . .	60
Драга, написала Божена Ђемцова, с чешког прев. А. Саидић . . .	40
Шарен свет, приповетка Мавра Јокаја, с мађарског А. Хаџић . . .	70
Фидлинова љубав, написао Октав Феље, с француског А. Хаџић . . .	70
Стари глумац, приповетка Павла Ђулаџе, превео С. Петровић . . .	40
Старо време, стари обичаји, приповетка Лукијана Сјеменског, превео Сава Петровић . . .	25
Једка, повела Косте Ристића . . .	25
Гробар, приповетка К. Сабине, с чешког прев. К. Ивковић . . .	40
Бој код Мората (Муртена) роман из швајцарске прошлости . . .	120

БИБЛИОТЕКА ЗА МАЛИ СВЕТ.

Радванов дар, удесио чика Степа малој браћи својој . . .	25
Дан и ноћ, дарак доброј деци, од чика Стеве, са 22 слике . . .	25
Дечије радовање, дарак доброј деци, од чика Стеве, са 12 са свим нових слика и одабраним садржајем . . .	30
Дани одмора, дарак доброј деци, од чика Стеве, урешен са 7 нових и лепих слика . . .	20
Чесница, дарак доброј деци, од чика Стеве, са 7 слика . . .	20
Мали декламатор . . .	25

ЗБОРНИК ПОЗОРИШНИХ ДЕЛА.

Школски надзорник, шаљ. игра у 1. чину, од К. Трифковића . . .	20
Шаран, шаљива игра у једној радњи, написао Змај-Јован Јовановић, друго поправљено издање . . .	20
Љубавно писмо, шаљива игра у 1 радњи од К. Трифковића . . .	20
Ромео и Јулија, трагедија од Шекспира с енглеског превео др. Лаза Костић . . .	30
На бадњи дан, драмлет у једној радњи, и Пола вина, пола воде, шаљива игра у једном чину, од К. Трифковића . . .	20
Пркос, шаљива игра у једном чину, с песмама по Р. Бенедиксу, посербио др. Јов. Андрејевић музика од А. Максимовића . . .	20
Рукавица и лепеза, шаљива игра у три радње, с француског превео проф. Ф. Обркнуевић . . .	50
Фрише-фуре, шала у једном чину од Косте Ристића . . .	20

ПЕСМЕ.

Мала песмарица, у којој су само песме ратне, које као ситне варнице озаравају војевање Србије, Црне Горе и Русије са Турецком год. 1876—1878.	10
Народна песмарица са 400 све по избор песама ратних, прошких, девојачких, веселих и забавних	40

Мали декламатор, одабране песме за деције декламовање, прибрао их чика Степа, 59 песама	25
Велика српска народна песмарица са 560 одабраних песама ратних, прошких, девојачких, веселих, даворија и позоришних које се најрадије певају	60
Српски декламатор, збирка одабраних песама за декламовање у нар. и среди. школама, приликом беседа и светковина	40
Велики српски декламатор, збирка одабраних песама за декламовање у народним и средњим школама, приликом беседа и светковина, прибрао их Стеван В. Поповић	60
Песме Бранка Радичевића, најновије издање, с допунуом неколико досад не штампаних песама, са сликом и факсимилном својеручног потписа Бранковог, и са опширним животописом од А. Саидића, цена је	60
а на финој углађеној хартији	80
Пред васкре српски, бојне песме Мите Поповића	1—
Отма Мурањ града од Змај-Јована Јовановића	60
Светли дани српски, јунаци и јунаштва најновијег рата за ослобођење српско 1875—1876, певао Мита Поповић	40
Краљевић Марко, велика српска народна певаница у 25 песама (са протумаченим турским и гдекојим застарелим српским речима, и реченицама у тима, — уредно и протумачио проф. А. Саидић	50
Песма слави и победи Србије и Црне Горе над Турцима године 1876—1878	10
Српске песме јуначке: Цар Душан и краљ Лауш, — Стеван Синђелић, — Кулин капетан	10
Горски вијенац, историјски догађај при свршетку XVII. вијека. Сачинио Петар Петровић Његуш	50
Све по избор српске песме народне, за српску школу и дом, за учење на изузет, са насловном сликом: како гуслар пева српском народу	10

СРПСКЕ НАЈНОВИЈЕ МУЗИКАЛИЈЕ.

„Без тебе драга“	1—
Успомена на песму „Чуј Душане“	1—
„Праг је ово милог српства“	80
Све ово за гласовир ставно је др. Ј. Начу.	

КЊИГЕ РАЗНЕ ВРСТЕ.

Илустровани српски велики кувар, или стара и нова кујна, за домаћице и кћери им, за гостионичаре, куваре и куварнице, са 194 слике. Написала Кат. Поповић-Мицина	220
а у тврдим корицама са насловном сликом	260
Вечити календар, са предсказачем, рождаником, трепетником и најновијим сапошником цена је	70

ИСТО ТАКО ДАЈЕМО УЗДАРЈЕ

и сваком оном, који купи

за 3 форинта а. вр.

гореозначених књига нашег издања, — ове на избор књиге:

ЗМАЈ-ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА ОТМА МУРАЊ-ГРАДА

или коме је повољније

ВЕЛИКУ СРПСКУ НАРОДНУ ПЕСМАРИЦУ,

са 560 одабраних песама: ратних, прошких, девојачких, веселих, забавних, даворија и позоришних.
У Новоме Саду, на Сретеније 1880.

Српска књижара
БРАЋЕ М. ПОПОВИЋА.